

ROZHLEDNA V ROCE 2015

V roce 2015 jsme se jako nově vzniklá nezisková organizace čile pustili do práce.

Představujeme Vám naši Rozhlednu a její první rok.

Posláním organizace Rozhledna je především pomáhat lidem s těžkým zrakovým postižením vést důstojný a nezávislý život a zapojit se do společnosti podle jejich vlastních představ a přání.

Rozhledna si rovněž *klade za cíl* přispívat ke vzájemnému porozumění lidí vidících a zrakově postižených. Ve svém poslání a činnosti Rozhledna přímo navazuje na dlouholetou práci zakladatelky a ředitelky organizace v oblasti poradenství a prezentační činnosti související s tématy života s těžkým zrakovým postižením.

Mezi partnery a spolupracovníky Rozhledny patří například Tyfloservis o. p. s., Sociálně právní poradna SONS ČR, Tyflokabinet Praha nebo Asociace rodičů a přátel dětí nevidomých a slabozrakých v ČR, o.s.

Nezisková organizace Rozhledna byla založena v listopadu 2014 s podtitulem Poradenské služby pro život s těžkým zrakovým postižením jakožto zapsaný ústav (jak odpovídá vymezení stanovenému novým občanským zákoníkem).

Zkraje prvního roku naší existence jsme se především zaměřili na vytvoření základních podmínek pro práci Rozhledny. V těchto začátcích jsme velmi ocenili finanční podporu poskytnutou Nadací pro rozvoj vzdělávání. Bylo tak možné spustit webové stránky a zajistit základní organizační a administrativní úkony. V rámci projektu Počítače proti bariérám provozovaného Kontem Bariéry jsme získali repasovaný notebook, což nám v rozjezdu rovněž velmi pomohlo.

NEVIDOMÍ A JEJICH NEVERBÁLNÍ PROJEV

Z mnoha témat, kterým bychom se v rámci Rozhledny chtěli postupně hlouběji věnovat, jsme si pro začátek zvolili neverbální projev nevidomých. Vedlo nás k tomu přesvědčení, že se jedná o doposud málo prozkoumanou oblast v práci s těžce zrakově postiženými lidmi, ačkoli o seberozvoj právě v tomto směru zejména ti aktivnější projevují velký zájem.

Ve spolupráci s Hudební a taneční fakultou Akademie múzických umění jsme vytvořili pilotní program, ve kterém jsme hledali cesty jak účastníkům pomoci s jejich řečí těla. Mapovali jsme oblasti neverbálního projevu, kterým by bylo vhodné se věnovat, a ověřovali jsme techniky nácviu nových dovedností.

Hlavní lektorkou programu byla prof. Noemi Zárubová-Pfeffermannová, prorektorka Akademie múzických umění v Praze, specialistka na neverbální komunikaci a řeč těla. Nenahraditelnými konzultanty při uchopování tématu byli speciální pedagog Robert Vachule, instruktorka POSP a hlavní metodička Tyfloservisu Iveta Langrová a speciální pedagožka Terezie Kochová. Práce na tomto programu probíhaly od května až do konce roku, na realizaci programu nebyla utracena jediná koruna, za což patří nesmírný dík všem, kdo se na něm podíleli. Bližší informace k celému programu i k dalšímu vývoji tohoto projektu najdete pod odkazem [Vzdělávací a zážitkové programy](#), v sekci *I když nevidím, můžu vypadat dobře*.

PROGRAMY PRO VIDÍCÍ VEŘEJNOST

V rámci vzdělávacích / zážitkových programů se v prvním roce naší existence dále uskutečnily tyto akce:

19. 1.

Městská knihovna Praha 6 - Dejvice

Jak vidím svět, když nevidím (o světě nevidomých) – beseda se žáky ZŠ

26. 2.:

Domov pro seniory Anna, Český Brod

Potřeby klientů s těžkým zrakovým postižením – prezentace + krátká beseda (v rámci interního vzdělávání zaměstnanců)

30. 4. – 3. 5.:

Setkání rodičů, pedagogů a asistentů dětí v integraci v Letohradě

pořádá Asociace rodičů a přátel dětí nevidomých a slabozrakých v ČR, o.s.

Průběžné poskytování individuálních konzultací. Význam přesného vyjadřování v kontaktu s nevidomým člověkem – vedení zážitkového semináře pro rodiče, pedagogy, asistenty a sourozence dětí s těžkým zrakovým postižením

25. 5.:

Střední hotelová škola v Poděbradech

Klient s těžkým zrakovým postižením – vedení semináře (v rámci odborného předmětu Klientela s handicapem)

26. 5.:

MŠ Letadýlko, Český Brod

Koukám se rukama, koukám se ušima – zážitkový / hravý program pro děti předškolního věku

19. 6.:

Den dětí, Český Brod

pořádá Město Český Brod, o.s. Leccos

Zprostředkování zkušenosti zdravotního postižení zábavnou formou Svět nevidomých – zajištění odpoledního programu na jednom z několika stanovišť

PORADENSTVÍ

V průběhu roku 2015 se na nás do Rozhledny obraceli lidé s nejrůznějšími poradenskými zakázkami, obvykle se jednalo o dlouhodobé poradenské doprovázení.

Pro přiblížení poradenských témat, s nimiž se na nás v tomto roce lidé obrátili, uvádíme několik příkladů:

- obavy rodičů nevidomého dítěte z budoucnosti, praktické otázky výchovy, uzpůsobení domova pro snadnější orientaci, zapojování dítěte do domácích povinností a rodinných aktivit, vztahy s vidícími sourozenci, další zdravotní dopady a kde hledat pomoc...
- tipy a figle pro nevidomého, jak zvládnout úpravu zevnějšku – s kým a jak si vybírat oblečení, jak se vyznat v požadavcích módy, jak rozvíjet vlastní názor na svůj vzhled...
- průběžné konzultace poskytované autorovi hmatových obrázkových knih pro nevidomé (včetně členství v porotě soutěže hmatových knížek Tactus 2015)
- problémy nevidomého studenta v komunikaci s vysokou školou, podpora a pomoc v přípravě na vyjednávání o podmínkách pro své studium, pomoc se sháněním studijní literatury...
- praktické dotazy a obavy z budoucnosti těžce zrakově postiženého člověka staršího věku, jemuž se vidění stále zhoršuje – smiřování se s vývojem diagnózy a perspektivou úplné ztráty zraku, praktické kroky spjaté s tímto výhledem...
- konzultace výrobcí pomůcek a hraček pro nevidomé děti – praktické připomínky a doporučení, zprostředkování dalších kontaktů...
- konzultace a praktické ukázky těžce zrakově postiženým rodičům pro herní aktivity s jejich malými vidícími dětmi...
- doprovázení a psychická podpora osamělé nevidomé ženě hledající partnerský vztah, zrealnění pohledu na enukleaci jako východiska z osobní krize (velmi problematická představa, že s očními protézami bude vypadat atraktivněji, a tím se vyřeší možnost seznámení)

Rozvoj webových stránek

Cílem našeho webu je nabízet služby Rozhledny (poradenství, zážitkové programy upravené na míru zadavateli) a přispívat k lepšímu povědomí o zrakově postižených lidech. V textech ze života zrakově postižených lidí se soustředíme na témata, která nebývají často zpracovávána, nebo na méně obvyklé postřehy. V roce 2015 jsme zpracovávali několik aspektů *rodičovství nevidomých* a máme v plánu v tomto tématu pokračovat i v roce letošním.

V tuto chvíli dokončujeme práce na textu mapujícího *slepecký slang*, máme v plánu více se věnovat zachycení zkušeností dospělých vidících, kteří jako děti byli vychovávaní nevidomými rodiči, budeme se zajímat i o zkušenost vidících sourozenců nevidomých dětí, pracujeme na překladu článků australské autorky vtipně útočící na přehnanou politickou korektnost ve vztahu ke zdravotně postiženým...

O podpoře a pomoci, které se Rozhledně v roce 2015 dostalo, se lze dočíst pod odkazem [Vaše pomoc](#).

Všechny tyto aktivity a projekty by nebyly možné bez podpory *Nadace pro rozvoj vzdělání*, která nám umožnila naši Rozhlednu odstartovat. Děkuje.

Na rok 2016 jsme podali tyto tři projektové žádosti, a to k *Nadačnímu fondu Českého rozhlasu* ze sbírky *Světluška*:

1. I když nevidím, můžu vypadat dobře

- pokračování v započatém zpětnovazebném zážitkovém programu k neverbálnímu projevu nevidomých (s hlavní lektorkou Terezií Kochovou)

2. Kontakt a komunikace s těžce zrakově postiženým pacientem

- vzdělávání zdravotních sester a informační kampaň určená vidící veřejnosti. V rámci tohoto projektu plánujeme rozšiřovat informace a texty na našem webu. Podařilo se nám domluvit si reedici dvou osvětových brožur, které nám vstřícná tiskárna vyrobí zdarma. Jedná se o brožurky s názvem *Za zeptání nic nedáte aneb jak vidím svět, když nevidím* a *O čem se sní poslepu aneb co ty, kteří vidí, zajímá na těch, kteří nevidí*.
- Brožurky budeme používat při prezentačních akcích a zážitkových / vzdělávacích programech. Původní náklad brožur je už rozebraný, knížečky budeme distribuovat bezplatně.

3. Díváme se spolu

- výroba série leporel upravených pro společné čtení nevidomého rodiče a vidícího dítěte předškolního věku.